

Innst. S. nr. 72

(2000-2001)

Innstilling fra forsvarskomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2000 under Forsvarsdepartementet

St.prp. nr. 11 (2000-2001)

Til Stortinget

FORMÅL OG HOVEDOVERSIKT

Formål

Forsvarsdepartementet legger i St.prp. nr. 11 (2000-2001) fram forslag om visse endringer i bevilgninger i forsvarsbudsjettet for 2000 for å bringe bevilgningene under de enkelte kapitler og poster i samsvar med de endringer i budsjettforutsetningene som har funnet sted siden forsvarsbudsjettet for 2000 ble utarbeidet.

Forhold som endrer rammen for 2000-budsjettet

Avslutningen av regnskapet for 1999 viste et merforbruk på enkelte kapitler på totalt 73,595 mill. kroner. Disse midlene blir dekket ved at rammene for 2000 blir foreslått tilsvarende redusert, fordelt på de kapitlene som sto for overskridelsene.

I forhold til inntekter bevilget i Blå bok 2000 er det foreslått en netto mindreinntekt (brutto merinntekter minus mindreinntekter) på 225,523 mill. kroner. Disse mindreinntektene foreslås dekket ved en reduksjon av bevilgningen for 2000.

I forbindelse med forklaringene til statsregnskapet viste det seg at bevilgningene til avgangsstimulerende tiltak på kap. 1731 post 72 for årene 1998 og 1999 i sin helhet er omfordelt i forbindelse med omgrupperingsproposisjonene, og at midler fra bevilgningen i 1997 er overført til 2000. Dette er i strid med "bevilgningsreglementet" § 7 b, og Forsvaret har vært nødt til å justere ned det overførte beløpet fra 1999-2000 på 2,568 mill. kroner på kap. 1731 post 1. Fordi midlene i sin tid ble tatt fra post 1 for å finansiere avgangsstimulerende tiltak på post 72, blir midlene nå søkt bevilget på nytt til post 1 under samme kapitlet.

I forbindelse med overføringene fra 1999 til 2000 ble det inndratt 1,853 mill. kroner fra kap. 1795 post 60

fordi posten ikke fikk stikkordet "kan overføres". Midlene var forutsatt bevilget som et tilskudd til Kråkvåg i 2000, og er derfor søkt bevilget på nytt til kap. 1795 post 60.

Det er for 2000 foreslått å føre 33,9 mill. kroner tilbake til statskassen i forbindelse med mindreutgifter på kap. 1792 Norske styrker i utlandet. Mindreutgiftene fordeler seg jevnt over utgiftskategoriene på kapitlet og blir siden midlene ble bevilget i tillegg til ordinær ramme, foreslått ført tilbake til statskassen.

Økonomisk grunnlag

Grunnlaget for omgrupperingene er det vedtatte budsjettet (Blå bok) for 2000 og senere endringer i bevilgningene som Stortinget har vedtatt, fullmakter gitt av Stortinget til Finansdepartementet som ikke kommer fram som bevilgningsendringer og midler overført fra 1999. Det er også tatt hensyn til Forsvarets del av lønnskompensasjon for 2000 som var på 210,647 mill. kroner. I 2000 er det for forsvarsbudsjettet foretatt endringer gjennom:

- St.prp. nr. 44 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 190 (1999-2000) om deltagelse og finansiering av norsk militært bidrag på Balkan for 2000 medførte en økning på utgiftsrammen på 1,289 mill. kroner.
- St.prp. nr. 84 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 254 (1999-2000) om endringer i regulativ for tillegg m.v. til utskrevne menn som medførte en rammeøkning på 15,617 mill. kroner.
- St.prp. nr. 61 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 220 (1999-2000) om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000 som medførte en reduksjon på utgiftsrammen på 500 mill. kroner.

Faktisk bevilgning før omgrupperingen kommer fram slik (i 1 000 kroner):

Blå bok 2000.....	25 349 299
Tillegg nr. 1. St.prp. nr. 1 (1999-2000)	- 108 698
Innst. S. nr. 190 (1999-2000).....	1 289 000
Innst. S. nr. 220 (1999-2000).....	- 500 000
Innst. S. nr. 254 (1999-2000)	15 617
= Faktisk bevilgning før omgruppering	26 045 218
Midler ført over fra 1999	656 422
Lønnskompensasjon for 2000.....	210 647
Disponible midler i 2000 før omgruppering	26 912 287

Disponibel bevilgning på inntektssiden før omgruppering 2000 (i 1 000 kroner):

Blå bok 2000.....	809 570
= Bevilgning før omgruppering	809 570

Bevilgningsbehov på utgiftssiden i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen (i 1 000 kroner):

Nedtrekk grunnet merforbruk i 1999	- 73 595
Midler ført tilbake til statskassen.....	- 33 900
Reduksjon bevilgning grunnet netto mindreinntekter	- 225 523
Tilleggsbevilgninger i 2000	4 421
= Sum behov ved omgrupperingen	- 328 597
+ Bevilgning før omgruppering	26 045 218
= Total bevilgning etter omgrupperinga	25 716 621

Bevilgningsbehov på inntektssiden i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen (i 1 000 kroner):

Bevilgning før omgruppering	809 570
Netto mindreinntekter	- 225 523
= Sum behov ved omgrupperingen	584 047

Departementet foreslår at bevilgningene blir endret med en reduksjon på 328,597 mill. kroner på utgiftsrammen og en reduksjon på 225 523 mill. kroner på inntektsrammen.

I forbindelse med utarbeidelsen av St.prp. nr. 1 (1999-2000) var det forutsatt å endre to poster med samme nummerering, men med ulik benevning. Dette var gjort i Forsvarsdepartementets proposisjon, men ble ved en feil ikke tatt med i Gul bok. Departementet foreslår derfor i proposisjonen at postene endres i samsvar med det som var lagt fram i Forsvarsdepartementets egen proposisjon, og forutsetter i den sammenheng at "gamle" overføringer på postene blir ført videre til de nye postene.

- Tidligere post 75 på kap. 1719 foreslås endret til post 78.
- Tidligere post 72 på kap. 1725 foreslås endret til post 74.

I brev av 21. november 2000 til Stortinget viser Forsvarsdepartementet til at Finansdepartementet har meddelt at endringer i postnummer i omgrupperingsproposisjonen vil skape uforholdsmessig store vanskeligheter for statsregnskapet. Postenes opprinnelige nummer, hhv. 70 og 72 må derfor beholdes. Forsvarsdepartementet har derfor meddelt Stortinget at det er ønskelig å trekke tilbake forslaget til vedtak III i proposisjonen.

Forslag til omgruppering fordelt postvis

Post	Formål	Mindreutgift - Meirutgift +
Utgifter (i 1 000 kroner)		
1	Driftsutgifter	74 448
21	Spesielle driftsutgifter	5 769
43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	- 20 000
45	Store nyskaffingar	- 20 250
47	Nye bygg og anlegg	- 119 495
48	Fellesfinansierte bygg og anleggsarbeid	- 200 000
50	Overføringer til statsinstitusjonar	- 15 600
60	Tilskot til kommunar	1 853
70	Rentestønad	- 750
71	Overføringer til andre	500
72	Overføringer til andre	60
72	Avgangsstimulerende tiltak	- 6 129
75	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, Norges tilskudd til infrastrukturprogrammet i NATO	- 33 390
75	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, Norges tilskudd til infrastrukturprogrammet i NATO	- 613
90	Lån til private	- 1 000
92	Lån til private	6 000
Sum		- 328 597
Inntekter (i 1 000 kroner)		
1	Driftsinntekter	13 800
11	Salgsinntekter	36 908
15	Refusjon av arbeidsmarknadstiltak	- 34 400
17	Refusjon lærlinger	- 2 340
45	Store nyskaffingar	22 750
48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	- 260 599
70	Renteinntekter	-308
90	Lån til boligformål	- 1 334
Sum		225 523

Tallene i tabellene viser netto endringer på de ulike poster. Utgiftstabellen er inklusiv fordeling av netto merinntekter.

Under hovedavsnitt 2 i proposisjonen redegjør departementet for hovedtrekkene i omdisponeringene og forklaringer på de største utgifts- og inntektsendringene på postnivå.

Spesielle saker

Under hovedavsnitt 3 i proposisjonen redegjør departementet nærmere for følgende saker:

Bestillingsfullmakter

Luftforsvarets bestillingsfullmakt på post 1 foreslås økt med 365 mill. kroner til totalt 1 325 mill. kroner. Heimevernets bestillingsfullmakt på post 1 foreslås redusert med 25 mill. kroner til totalt 0 mill. kroner. Bestillingsfullmakt på kap. 1760 post 1 foreslås bevilget med 280 mill. kroner til totalt 280 mill. kroner. Kystvaktens bestillingsfullmakt på post 1 foreslås

redusert med 43 mill. kroner til totalt 23 mill. kroner. Redningshelikoptertjenestens bestillingsfullmakt på post 1 foreslås redusert med 14 mill. kroner til totalt 38 mill. kroner.

Omgruppering av 35 mill. kroner fra kap. 4792 post 11 til kap. 1760 post 45

Forsvaret har mottatt ca. 35 mill. kroner som inntekter hittil i 2000 på kap. 4792, og Regjeringen foreslår å omgruppere 35 mill. kroner til kap. 1760, post 45 materiellinvesteringer.

Rentefritt lån til stiftelsen Norsk museum for fotografi - Preus fotomuseum

Forsvarsdepartementet foreslår, med utgangspunkt i tidligere gitt fullmakt til å yte et rentefritt lån til stiftelsen Norsk museum for fotografi - Preus fotomuseum, at det blir omdisponert 6 mill. kroner fra kap. 1760 post 47 til ny post 92 lån til private på kap. 1795.

*Overføring av STORM-klasse MTB-er
til Latvia og Litauen*

Latvia og Litauen har uttrykt ønske om å overta ytterligere 3 fartøyer hver av utfasede MTB-er av STORM-klassen. Nødvendig oppgradering vil finne sted ved Sjøforsvarets forsyningskommando. Oppgradering og levering av fartøyene vil koste 9,5 mill. kroner. For ikke å belaste Sjøforsvarets ordinære drift overføres 9,5 mill. kroner av ledige midler på kap. 1725 post 1 til kap. 1732 post 1. Midlene føres videre til 2001, eventuelt 2002 avhengig av hvordan fremdriften med oppgraderingsarbeidet går.

*Drivstoffpriser og valutaendringer
i 2000-budsjettet - konsekvenser for flytimenivå*

Det planlagte nivået for flytimer for F-16 i 2000 må reduseres. For at flytimeproduksjonen skal kunne holdes på et minimum av 9 500 timer foreslår departementet å tilføre Luftforsvaret 155 mill. kroner fra materiellinvesteringene. Av disse midlene er 25 mill. kroner øremerket flytimeproduksjonen for F-16, mens det resterende er nødvendig for å etterfylle lagre til et minimum.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunnar Halvorsen, Tore Nordseth, Anne Helen Rui og Åge Tovan, fra Fremskrittspartiet, lederen Hans J. Røsjorde og Per Ove Width, fra Kristelig Folkeparti, Lars Rise og Anne Brit Stråtveit, fra Høyre, Gunn Marit Helgesen, og fra Senterpartiet, Gudmund Restad, peker på at den fremlagte proposisjon er svært komplekst bygget opp, der overføringer går i flere ledd og i noen tilfelle frem og tilbake mellom kapitler og poster. Dette gjør at dokumentet ikke er lett tilgjengelig for bruker, noe også korrespondanse mellom komité og departement viser. Komiteen viser til Innst. S. nr. 53 (1995-1996), jf. St.prp nr. 8 (1995-1996) og opprettholder fastlagte prinsipper for presentasjon av omgrupperingen. Det er imidlertid nødvendig at hovedtallene underbygges tilstrekkelig slik at det vil være mulig å få gangen i hovedbevegelsene frem på en klar måte.

Komiteen finner at når det oppgis at planlagte materiellinvesteringer har blitt dyrere grunnet dollarkursen og at dette har ført til utsetting av anskaffelser, virker det ikke uproblematisk i en slik situasjon å flytte midler fra kap. 1760 post 45 til andre områder.

Komiteen har merket seg at det foreslås å flytte 154 mill kroner fra kap.1760 post 45 til kap.1733 post 1 (Luftforsvarets drift) for innkjøp av drivstoff og at 25 mill. kroner øremerkes flytimeproduksjon. Komiteen er kjent med at driftssituasjonen i Luftforsvaret har vært spesielt vanskelig, noe som har ført til en sterk reduksjon i produksjonen av flytimer, med tilsvarende konsekvenser for å møte kravene til operativ status.

Komiteen viser til at investeringsbudsjettet over kap.1760 er hardt presset, men finner under omstendighetene å bifalle den foreslått omgruppering for 2000.

Komiteen registrerer at Forsvarsdepartementet opplyser at budsjettet for 2000 ikke gir rom for de planlagte 11 600 flytimer, men må reduseres til et minimum av 9 500 timer bl.a. på grunn av høye drivstoffpriser og høy dollarkurs. Komiteen har merket seg at for å nå dette minimumsnivået må det tilføres gjennom omgruppering brutto 154 mill kroner.

Komiteen har merket seg at en ved å opprettholde dette flytimenivået vil Forsvaret kunne ivareta våre IRF- og QRA- (Quick Reaction Alert) forpliktelser.

Komiteen er kjent med at det i nysalderingen av budsjettet for 2000, jf. St.prp nr. 32 (2000-2001) er foreslått en økning av bevilgningene til Luftforsvaret kap. 1733 post 1 med 123 mill. kroner som kompensasjon for utviklingen i drivstoffprisene i 2000. Komiteen er videre kjent med at Regjeringen foreslår beløpet anvendt til anskaffelse av drivstoff for inneværende år for å øke lagrene og dermed bedre beredskapen.

Komiteen ser med bekymring på at ressursituasjonen kan føre til at en del flygere etter hvert kan miste sin kampklare status grunnet manglende flytid. Komiteen er bekymret for en slik utvikling og ber Forsvarsdepartementet snarest å treffe tiltak slik at flytimeproduksjonen bringes opp på et nivå som er forsvarlig, og som gir det nødvendige statusgrunnlag for våre jagerflyvere.

Komiteen er tilfreds med at merinntekter fra salg av materiell fra utviklingen av SFOR, tilbakebetaling fra andre land i forbindelse med "cost sharing" under SFOR-operasjoner og refusjoner fra FN tilfører kap.1760 post 45 materiellinvesteringer 35 mill. kroner.

Komiteen viser for øvrig til brev av 23. november 2000 fra forsvarsminister Bjørn Tore Godal der det fremgår at proposisjonens kap. 1.3.2 trekkes.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, sier seg fornøyd med at Forsvarsdepartementet følger opp Stortingets vedtak knyttet til rentefritt lån til Preus Fotomuseum.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til budsjettbehandlingen for 2000 der disse medlemmer motsatte seg at Forsvaret skulle pålegges å gi rentefritt lån på 6 mill. kroner til Preus Fotomuseum.

Komiteen vil understreke Stortingets forutsetning om at beløpet skal refunderes forsvarsbudsjettet med 1 mill. kroner hvert år i seks år.

Komiteen er enig i den disponering som er foreslått når det gjelder 9,5 mill. kroner til oppgradering av de MTBer som er planlagt overført til Latvia og Litauen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

På statsbudsjettet for 2000 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
Utgifter			
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 129 611 000 til kr 131 111 000	<u>1 500 000</u>
1710		Fellesinstitusjoner og statsforetak under FD	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 419 349 000 til kr 422 128 000	<u>2 779 000</u>
	70	Rentestønad, <i>kan overførast</i> , vert redusert med frå kr 7 500 000 til kr 6 750 000	<u>750 000</u>
	90	Lån til private, <i>kan overførast</i> , vert redusert med frå kr 1 000 000 til kr 0	<u>1 000 000</u>
1719		Fellesutgifter under FD	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 16 657 000 til kr 11 357 000	<u>5 300 000</u>
	43	Til disposisjon for FD, vert redusert med frå kr 20 000 000 til kr 0	<u>20 000 000</u>
	71	Overføringar til andre, vert auka med frå kr 48 478 000 til kr 48 978 000	<u>500 000</u>
	75	Noregs tilskot til NATO sitt driftsbudsjett, <i>kan overførast</i> , vert redusert med frå kr 97 000 000 til kr 96 387 000	<u>613 000</u>
1720		Felles leing og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 1 041 212 000 til kr 1 127 696 000	<u>86 484 000</u>
1725		Fellesinstitusjonar og utgifter under FO	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 1 188 393 000 til kr 1 012 571 000	<u>175 822 000</u>
	50	Overføringar til statsinstitusjonar, <i>kan overførast</i> , vert redusert med..... frå kr 106 846 000 til kr 91 246 000	<u>15 600 000</u>
	72	Avgongsstimulerande tiltak, <i>kan overførast</i> , vert redusert med frå kr 10 176 000 til kr 4 047 000	<u>6 129 000</u>
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 4 696 321 000 til kr 4 640 227 000	<u>56 094 000</u>
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 2 853 189 000 til kr 2 829 683 000	<u>23 506 000</u>
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 3 717 026 000 til kr 3 840 693 000	<u>123 667 000</u>
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 711 882 000 til kr 702 520 000	<u>9 362 000</u>
1735		Forsvarets etterretningsteneste	
	21	Spesielle utgifter, vert auka med..... frå kr 535 335 000 til kr 541 104 000	<u>5 769 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1760		Nyskaffing av materiell og nye bygg og anlegg	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 340 067 000 til kr 466 547 000	<u>126 480 000</u>
	45	Større utstyrscaffingar, <i>kan overførast</i> , vert redusert med..... frå kr 5 130 745 000 til kr 5 110 495 000	<u>20 250 000</u>
	47	Nye bygg og anlegg, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under kap. 1760</i> <i>postane 11 og 44</i> , vert redusert med..... frå kr 1 121 020 000 til kr 1 001 525 000	<u>119 495 000</u>
	48	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, fellesfinansiert del, <i>kan overførast</i> , vert redusert med..... frå kr 356 154 000 til kr 156 154 000	<u>200 000 000</u>
	75	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, Noregs tilskot til infrastrukturprogrammet i NATO, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under</i> <i>kap. 1760 post 44</i> , vert redusert med..... frå kr 183 165 000 til kr 149 775 000	<u>33 390 000</u>
1790		Kystvakta	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 532 530 000 til kr 562 848 000	<u>30 318 000</u>
1791		Redningstenesta	
	1	Driftsutgifter, vert auka med..... frå kr 187 218 000 til kr 200 061 000	<u>12 843 000</u>
1792		Norske styrkar i utlandet	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med..... frå kr 2 142 831 000 til kr 2 108 931 000	<u>33 900 000</u>
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med..... frå kr 126 773 000 til kr 121 134 000	<u>5 639 000</u>
	60	Tilskot til kommunar, vert auka med..... frå kr 5 875 000 til kr 7 278 000	<u>1 853 000</u>
	72	Overføringar til andre, <i>kan overførast</i> , vert auka med..... frå kr 920 000 til kr 980 000	<u>60 000</u>
	92	Lån til private, vert løyvd med.....	<u>6 000 000</u>
Inntekter			
4710		Fellesinstitusjonar og statsforetak under FD	
	1	Driftsinntekter, vert auka med..... frå kr 31 962 000 til kr 43 462 000	<u>11 500 000</u>
	11	Salsinntekter, vert auka med..... frå kr 13 104 000 til kr 14 604 000	<u>1 500 000</u>
	70	Renter låneordning, vert redusert med..... frå kr 2 544 000 til kr 2 236 000	<u>308 000</u>
	90	Lån til bustadformål, vert redusert med..... frå kr 6 618 000 til kr 5 284 000	<u>1 334 000</u>
4725		Felles leing og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, vert auka med..... frå kr 2 841 000 til kr 5 141 000	<u>2 300 000</u>
	11	Salsinntekter, vert auka med..... frå kr 34 573 000 til 34 981 000	<u>408 000</u>
	15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak, vert redusert med..... frå kr 20 834 000 til kr 0	<u>20 834 000</u>
4731		Hæren	
	15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak, vert redusert med..... frå kr 13 566 000 til kr 0	<u>13 566 000</u>
	17	Refusjon lærlingar, vert redusert med..... frå kr 2 340 000 til kr 0	<u>2 340 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
4760		Nyskaffingar av materiell og nye bygg og anlegg	
	45	Store nyskaffingar, vert løyvd med	22 750 000
	48	Fellesfinansierte byggje- og anleggsinntekter, vert redusert med	260 599 000
		frå kr 355 135 000 til kr 94 536 000	
4792		Norske styrkar i utlandet	
	11	Salsinntekter, vert løyvd med	35 000 000

II

Meirinntekter

Stortinget samtykkjer i at Forsvarsdepartementet for 2000 kan nytte meirinntekter, med tilknytning til refusjonar frå FN, på kap. 4792 Norske styrkar i utlandet, postane 1 og 11 til større utstyrscaffingar på kap. 1760 post 45.

III

Overføring av Storm-klasse MTBar til Latvia og Litauen

Stortinget samtykkjer i at Forsvarsdepartementet kan overføra 3 Storm-klasse MTBar kvar til Latvia og Litauen, mot at oppgraderingskostnadene på 9,5 mill. kroner vert betalt av mottakarlanda, men fyrst i 2001-2002.

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Forsvarsdepartementet kan endre bestillingsfullmaktene slik:

Kap. 1731 post 1 vert auka med.....	kr	510 000 000
frå kr 1 190 000 000 til kr 1 700 000 000		
Kap. 1733 post 1 vert auka med	kr	365 000 000
frå kr 960 000 000 til kr 1 325 000 000		
Kap. 1734 post 1 vert redusert med.....	kr	25 000 000
frå kr 25 000 000 til kr 0		
Kap. 1760 post 1 vert løyvd med	kr	280 000 000
Kap. 1790 post 1 vert redusert med.....	kr	43 000 000
frå kr 66 000 000 til kr 23 000 000		
Kap. 1791 post 1 vert redusert med.....	kr	14 000 000
frå kr 52 000 000 til kr 38 000 000		

Oslo, i forsvarskomiteen, den 5. desember 2000

Hans J. Røsjorde
leder og ordfører

Åge Tovan
fung. sekretær